

"SPORTSKI OBJEKTI" D.O.O.

Broj 2184/14
Podgorica 28.05.2014 god.

"SPORTSKI OBJEKTI" D.O.O.

PODGORICA

ZAŠTITA NA RADU

PODGORICA, MAJ 2014.GODINE

Na osnovu člana 14 Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list RCG", br. 79/04) i člana 12 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu ("Službeni list CG", br. 26/10), a saglasno Statutu **"SPORTSKI OBJEKTI" d.o.o. -Podgorica**, Predsjednik Odbora direktora dana 28.05.2014 godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se:

- mjere zaštite na radu i način njihovog sprovećenja,
- prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih,
- način obavljanja stručnih poslova zaštite na radu,
- način utvrđivanja i provjera zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih,
- način osposobljavanja i provjere osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad,
- korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu i
- druga pitanja od značaja za zaštitu na radu.

Član 2

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i radnog procesa kod **"SPORTSKI OBJEKTI" d.o.o.-Podgorica** (u daljem tekstu: Društvo). Organizacija i proces rada Društva moraju biti zasnovani na naučno-tehničkim dostignućima, a naročito na mjerama i normativima zaštite na radu koje se odnose na djelatnost Društva i koje obezbeđuju punu bezbjednost i zdravlje zaposlenih na radu.

Član 3

Pravo na zaštitu na radu imaju svi zaposleni koji rade u Društvu, zaposleni u Društvu koji su upućeni na rad u inostranstvo, ako se u propisima zemlje prijema predviđene nepovoljnije mjere zaštite na radu od onih koje su predviđene domaćim, kao i na sva lica koja učestvuju u radnim procesima ili su prisutna u procesu rada i radnoj sredini kod Društva, učenici i studenti na praktičnoj nastavi i stručnoj praksi kod Društva, lica na stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji, učesnici proizvodnih, sportskih i drugih takmičenja u organizaciji Društva, lica koja se nalaze u službenim posjetama i ekskurzijama u obilasku pogona sa teškim i po zdravlje štetnim uslovima rada.

II – MJERE ZAŠTITE NA RADU I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJE

Član 4

Zaštita na radu ostvaruje se primjenom mjera zaštite na radu koje su u skladu sa savremenim tehničko-tehnološkim, organizacionim, zdravstvenim, socijalnim i drugim mjerama i sredstvima zaštite na radu, a obezbeđuje se i sprovodi u skladu sa zakonom i međunarodnim konvencijama, otklanjajući rizike od povređivanja ili oštećenja zdravlja ili njihovim suočenjem na najmanju moguću mjeru.

Mjere koje se odnose na zaštitu na radu ne mogu proizvesti nikakve troškove za zaposlene.

Član 5

Društvo je dužno da doneše akt o procjeni rizika za sva radna mjesta i da uredi način i mјere za otklanjanje rizika, kao i druga pitanja u skladu sa zakonom.

Član 6

Preduzeće je dužno, u cilju obezbjeđivanja zaštite na radu, da preduzima odgovarajuće mјere zaštite zdravlja i bezbjednosti zaposlenih, kao i sprečavanja profesionalnih oboljenja i to:

- da smanjuje rizike u procesu rada od opasnog dejstva električne struje, vodene pare, topotne energije, eksplozije, mehaničkog povređivanja, štetnih materija i slično;
- da preduzima mјere za prilagođavanje rada psihofizičkim sposobnostima zaposlenih, izborom sredstava za rad i uvođenjem metoda rada na radnom mjestu kojima se ublažava jednoličnost u procesu rada i smanjuje mogućnost nastajanja povreda na radu;
- da sprovodi mјere prevencije u tehnologiji, organizaciji rada i radnim uslovima;
- da blagovremeno donosi i upoznaje zaposlene sa uputstvima kojima se postižu bezbjednosni uslovi rada;
- da cijeni zdravstveno stanje zaposlenih i njihovu bezbjednost pri radu i
- da blagovremeno programira i sprovodi osposobljavanje iz oblasti zaštite na radu;
- da u slučaju kada sa jednim ili više poslodavaca istovremeno izvodi radove na istom, odnosno zajedničkom gradilištu ili radilištu, organizuje izvođenje radova tako da zaposleni drugih poslodavaca pri izvođenju radova ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje zaposlenih u Društvo .

III – PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI SVIH ZAPOSLENIH

Član 7

Zaposleni, izvršni direktor Društva, zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima koji organizuju i rukovode procesom rada, neposredni rukovodilac i stručno lice zaduženo za zaštitu na radu, u skladu sa zakonom i drugim propisima, Kolektivnim ugovorom i ovim opštim aktom, svaki u svom djelokrugu, imaju prava, obaveze i odgovornosti u vezi sprovođenja mјera zaštite na radu.

Član 8

Zaposleni je dužan da poslove na radnom mjestu obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđivanja svog života i zdravlja, kao i života i zdravlja ostalih zaposlenih. Zaposleni ima pravo i obavezu da se služi sredstvima i opremom lične zaštite na radu, da ih namjenski koristi, pažljive rukuje sa njima i da ih održava u ispravnom stanju.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada ima pravo i obavezu da obavi ljekarski pregled na koji ga upućuje Društvo, u skladu sa posebnim propisima o zdravstvenoj zaštiti.

Član 9

Zaposleni je dužan da se pridržava propisanih mјera zaštite na radu i da se stara o sprovođenju i unapređivanju zaštite na radu.

Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu i ne koristi sredstva i opremu lične zaštite na radu čini težu povredu radne obaveze.

Član 10

Zaposleni je dužan da se kod zasnivanja radnog odnosa, rasporeda na druge poslove, uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, promjene procesa rada, ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana i periodično u toku rada, upozna sa propisima i mjerama zaštite na radu u vezi sa vrstom, prirodom posla koji treba da obavlja i načinom organizovanja i sprovođenja zaštite na radu kod Društva, kao i da se sposobljava za njihovo sprovođenje.

Svaki zaposleni, a naročito zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, dužan je da stalno upotrebljava i usavršava znanja iz zaštite na radu.

Član 11

Zaposleni ima pravo i obavezu da daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite na radu u Društvu.

Zaposleni je dužan da prijavi zaposlenom koji neposredno organizuje obavljanje poslova, sve zapažene nedostatke, kvarove i druge pojave koje predstavljaju opasnost i mogu da ugroze bezbjednost zaposlenih na radu.

Zaposleni koji neposredno organizuje obavljanje poslova dužan je da odmah preduzme odgovarajuće mјere za oticanjanje opasnosti i stvaranje bezbjednih uslova rada.

Član 12

Zaposleni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu Društvo nije obezbijedilo propisani ljekarski pregled;
- mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mјere zaštite na radu na radnom mjestu na koje je raspoređen, sve dok se te mјere ne obezbijede i
- na sredstvu za rad nijesu primjenjene propisane mјere zaštite na radu i time mu je neposredno ugrožena bezbjednost i zdravlje na radu.

Kada zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati izvršnom direktoru Društva radi preduzimanja mјera koje po njegovom mišljenju nijesu sprovedene.

Kada zaposleni odbije da radi, a izvršni direktor Društva smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, dužan je da odmah obavijesti inspekciju rada.

Član 13

Zaposleni je obavezan da:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mјere zaštite na radu, namjenski koristi sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu, sarađuje sa stručnom službom i stručnim licem zaduženim za zaštitu na radu kako bi se sprovele propisane mјere za zaštitu na radu na poslovima na kojima radi i
- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti izvršnog direktora Društva, pisano ili usmeno, preko svojih predstavnika, o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu bezbjednost i zdravlje ili bezbjednost i zdravlje drugih zaposlenih.

Ako izvršni direktor Društva, poslije dobijenog obavještenja iz stava 1 alineja 2 ovog člana, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od tri dana ili ako zaposleni smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nijesu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite na radu, mogu zatražiti intervenciju inspekcije rada i o tome obavijestiti stručno lice zaduženo za zaštitu na radu.

Član 14

Izvršni direktor Društva je odgovoran:

- da organizuje i obezbijedi sprovođenje zakonskih propisa o zaštiti na radu, odredbi Kolektivnog ugovora i ovog opštег akta;
- da se stara o obezbjeđenju finansijskih sredstava i nabavci sredstava i opreme lične zaštite na radu zaposlenih preko odgovarajuće službe;
- da postupa po nalozima nadležnih inspekcijskih organa koji se odnose na primjenu propisa o zaštiti na radu i
- da organizuje unapređenje zaštite na radu sprovođenjem osposobljavanja zaposlenih o zaštiti na radu.

Član 15

Zaposleni sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, u zavisnosti od organizacionog oblika i mjera zaštite na radu koje se primjenjuju radi bezbjednjeg i sigurnijeg rada zaposlenih, odgovoran je za sprovođenje zakona i drugih propisa o zaštiti na radu, a naročito:

- da obezbijedi periodičan pregled i ispitivanje sredstava rada;
- da obezbijedi slanje zaposlenih na obavezni zdravstveni periodični pregled;
- da obezbijedi bezbjednost rada na poslovima gdje prijeti opasnost po život i zdravlje zaposlenih;
- da predlaže mjere i unapređenje mjera zaštite na radu za zaposlene organizacionog oblika kojim rukovodi i
- da podnosi prijave protiv zaposlenih za vođenje disciplinskog postupka zbog nepridržavanja utvrđenih mjera zaštite na radu.

Član 16

Za sprovođenje zakona i drugih propisa o zaštiti na radu, Kolektivnog ugovora i ovog opštег akta odgovoran je izvršni direktor Društva.

Izvršni direktor Društva u sprovođenju mjera zaštite na radu, dužan je:

- da zaposlene na najpogodniji način upozna sa uslovima rada i izvorima opasnosti i štetnosti na radnom mjestu;
- da zaposlene pouči o namjeni i načinu upotrebe odgovarajućih sredstava i opreme lične zaštite na radu i upozori na posljedice do kojih može doći zbog njihove neupotrebe odnosno nepravilne upotrebe;
- da stalno i neposredno nadzire izvršavanje propisanih mjera zaštite na radu;
- da ne dozvoli zaposlenom koji ne upotrebljava propisana sredstva i opremu lične zaštite na radu da obavlja posao na radnom mjestu;
- da povremeno u toku rada kontroliše stepen osposobljenosti zaposlenih u vezi sa zaštitom o radu;

- da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, od nastanka, pisano prijavi inspekciji rada svaku smrtnu povredu na radu, kolektivnu povredu na radu i tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbjednost i zdravlje zaposlenih;
- da preduzme neophodne radnje po prijavi zaposlenih u slučaju nedostataka, kvara ili pojave koja bi mogla da ugrozi život ili zdravlje zaposlenih;
- da se stara o snabdjevenosti sanitetskih ormarića i sanitetskih torbi odgovarajućim sredstvima i materijalom;
- da u slučaju nesreće na poslu i iznenadne bolesti zaposlenog pruži ili organizuje pružanje prve pomoći;
- da preduzme mjere protiv zaposlenog koji se ne pridržava mjera zaštite na radu, a naročito koji odbija upotrebu sredstava i opreme lične zaštite na radu i
- da svojim prisustvom ili nadzorom obezbijedi bezbjednost pri izvođenju radnih operacija, a naročito opasnih radova.

Član 17

Stručno lice za poslove zaštite na radu odgovorno je za sprovođenje zakonskih i drugih propisa za zaštitu na radu, Kolektivnog ugovora i odredbi ovog opštег akta prema utvrđenim dužnostima u opisu poslova datom u Pravilniku o sistematizaciji radnih mesta i dužnostima utvrđenim ovim opštim aktom, a naročito da:

- kontroliše sprovođenje i primjenu mjera zaštite na radu;
- učestvuje u organizovanju prethodnih i periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad;
- kontroliše i učestvuje u obezbjeđivanju bezbjednosti rada na poslovima opasnim po život i zdravlje zaposlenih;
- se stara o vršenju redovnih, vanrednih i periodičnih ljekarskih pregleda zaposlenih;
- vrši ispitivanje uzorka povrede na radu i predlaže potrebne mjere za njihovo otklanjanje;
- učestvuje u radu kod pregleda novoizgrađenih objekata, rekonstrukcije i adaptacije postojećih radi utvrđivanja stanja primjene propisa zaštite na radu;
- kontroliše upotrebu primjene sredstava i opreme lične zaštite na radu od strane zaposlenih;
- podnosi prijave protiv zaposlenih koji se ne pridržavaju utvrđenih mjera i propisa zaštite na radu i
- vodi propisane evidencije iz oblasti zaštite na radu.

Član 18

Zaposleni imaju pravo da organizuju Savjet zaposlenih, da imaju ovlašćenog predstavnika zaposlenih i predstavnika sindikata.

Društvo je dužno da konsultuje zaposlene, odnosno njihove predstavnike i predstavnike sindikata i omogući im da učestvuju u raspravama po svim pitanjima koja se odnose na bezbjednost i zaštitu na radu, a naročito u vezi sa:

- svakom mjerom koja može negativno uticati na bezbjednost i zdravlje;
- postavljanjem stručnog lica za obavljanje aktivnosti u vezi sa zaštitom i prevencijom od profesionalnih rizika, kao i određivanjem lica za sprovođenje mjera pružanja prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih;
- procjenom opasnosti za bezbjednost i zdravlje na radu, mjerama zaštite, listama profesionalnih nesreća do kojih može doći, kao i o izvještajima o nesrećama na radu i u vezi sa radom;

- angažovanjem ovlašćenih pravnih i fizičkih lica za obavljanje poslova zaštite na radu i
- planiranjem i organizovanjem osposobljavanja i provjere osposobljenosti za oblast zaštite na radu.

Savjet zaposlenih, odnosno ovlašćeni predstavnik zaposlenih ima pravo da:

- daje mišljenja o pitanjima zaštite na radu koja su od uticaja na zaposlene;
- zahtijeva primjenu propisanih mjera zaštite na radu, u slučaju da se one ne sprovode;
- zahtijeva inspekcijski nadzor kada ocijeni da Društvo nije obezbijedilo propisane mjere zaštite i da prisustvuje inspekcijskom nadzoru;
- se upoznaje sa evidencijama i izvještajima propisanim Zakonom o zaštite na radu i
- u slučaju povreda na radu sa smrtnim i teškim posljedicama zahtijeva od izvršnog direktora Društva izvještaj o uzrocima takvih povreda.

Društvo je dužno da sarađuje sa savjetom zaposlenih, odnosno ovlašćenim predstavnikom zaposlenih i blagovremeno odgovara na njihovo mišljenje i zahtjeve.

IV – NAČIN OBAVLJANJA STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Član 19

Društvo je dužno da organizuje i obavlja stručne poslove zaštite na radu. Organizovanje, obavljanje, sprovođenje i unapređivanje zaštite na radu, Društvo obavlja na način koje će sam odrediti u skladu sa odredbama zakona na način što može da:

- organizuje stručnu službu za obavljanje poslova zaštite na radu;
- odredi stručno lice za obavljanje poslova zaštite na radu;
- angažuje pravno ili fizičko lice za obavljanje ovih poslova (ovlašćene organizacije – društva).

Član 20

Stručna služba, stručno lice ili ovlašćena organizacija za obavljanje poslova zaštite na radu vrši sljedeće poslove:

- savjetuje izvršnog direktora Društva pri planiranju, izboru i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- savjetuje izvršnog direktora Društva kod opremanja i uređivanja radnog mesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine;
- učestvuje u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika;
- organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklime i osvijetljenosti);
- organizuje periodične pregledе i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija;
- predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa povećanim rizicima;
- na svim poslovima kod Društva prati primjenu mjera za zaštitu na radu i održavanje sredstava za rad u ispravnom stanju i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- obezbeđuje uputstva za bezbjedan rad i kontroliše njihovu primjenu;
- prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima kao i oboljenjima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa predlozima mjera za izvršnog direktora Društva;
- priprema osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad;

- predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstva za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog o čemu odmah obavještava izvršnog direktora Društva i predstavnika zaposlenih;
- neposredno sarađuje i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite na radu sa ovlašćenom zdravstvenom ustanovom ili ovlašćenim ljekarom;
- vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu i
- druge poslove koje mu odredi izvršni direktor Društva.

Član 21

Stručne poslove zaštite na radu iz prethodnog člana može da obavlja pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove u pogledu kadrova, organizacije, tehničkih i drugih uslova koje propisuje Ministarstvo zdravlja, rada i socijalnog staranja Crne Gore.

Pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana mogu da vrše i sljedeće poslove:

- pripreme akta o procjeni rizika, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje;
- periodične pregledе i ispitivanja opreme za rad i sredstava za rad, električnih i drugih instalacija i sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, osvijetljenosti i mikroklima).

Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore rješenjem ovlašćuje pravna ili fizička lica da mogu obavljati određene poslove iz zaštite na radu u skladu sa zakonom i vodi registar ovlašćenih organizacija.

Ovlašćenje se izdaje na rok od tri godine, a može se obnoviti pod istim uslovima.

V – NAČIN UTVRDIVANJA I PROVJERE ZDRAVSTVENOG STANJA ZAPOSLENIH KOJI RADE NA POSLOVIMA SA POSEBNIM USLOVIMA RADA I DRUGIH ZAPOSLENIH

Član 22

Društvo je dužno da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih, a posebno zaposlenih koji se raspoređuju na radna mesta, odnosno poslove sa posebnim uslovima rada i u slučajevima ponovnog angažovanja na rad zaposlenog koji je odsustvovao sa rada više od godinu dana.

Član 23

Društvo pri upućivanju zaposlenog na ljekarski pregled, zdravstvenoj utanovi dostavlja podatke o posebnim uslovima rada sa naznakom štetnosti i opasnosti radnog mesta na koje je zaposleni raspoređen.

Izvještaj o ljekarskom pregledu zaposlenog o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje određenih poslova dostavlja se izvršnom direktoru Društva, na način da se ne naruši princip povjerljivosti ličnih podataka.

Nije dozvoljeno korišćenje podataka prikupljenih po osnovu ljekarskih pregleda zaposlenih u svrhu diskriminacije zaposlenih.

Član 24

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mesta samo zaposleni koji i pored opštih uslova za zasnivanje

radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spreme, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Radna mjesta na kojima se poslovi obavljaju pod posebnim uslovima rada smatraju se:

- radna mjesta na kojima postoji povećani rizik od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenih;
- radna mjesta koja zbog specifičnosti zahtjeva procesa rada uslovjavaju posebne zdravstvene i psihološke sposobnosti zaposlenih za rad na tom radnom mjestu i
- radna mjesta na kojima se obavljaju specifični tehnološki procesi rada u kojima ne postoji mogućnost primjene pojedinih propisanih mjera zaštite na radu.

Radna mjesta pod posebnim uslovima rada, način i rokove provjere sposobnosti zaposlenog za rad na tim poslovima utvrđena su opštim aktima, odnosno kolektivnim ugovorom Društva, u skladu sa prethodno izvršenom ocjenom i procjenom rizika i metodologijom koju utvrđuju ministarstvo nadležno za poslove rada i zdravlja.

Član 25

Na radno mjesto pod posebnim uslovima rada može se rasporediti zaposleni koji ispunjava uslove propisane zakonom i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, pod uslovom da je na prethodnom ljekarskom pregledu utvrđena zdravstvena sposobnost zaposlenog za bezbjedan rad na tom radnom mjestu.

Izvršni direktor Društva ne smije rasporediti zaposlenog da radi na rdnim mjestima sa posebnim uslovima rada, ukoliko prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane uslove.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada je dužan da odmah obavijesti izvršnog direktora Društva, ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove, kao i da obavi ljekarski pregled na koji ga je uputilo Društva.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima za koga se, na periodičnom pregledu, utvrdi da više ne ispunjava uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti za rad na radnom mjestu pod posebnim uslovima rada, privremeno se raspoređuje na drugo odgovarajuće mjesto i upućuje na invalidsku komisiju u skladu sa zakonom.

Zaposleni koji rade na radnim mjestima sa povećanom opasnošću od povređivanja i zdravstvenih oštećenja moraju biti osposobljeni da mogu i sami sebi pomoći ako su u opasnosti odnosno ako se povrijede ili naglo obole.

VI – NAČIN OSPOSOBLJAVANJA I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBJEDAN RAD

Član 26

Društvo je dužno da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad zaposlenog:

- kod zasnivanja radnog odnosa;
- rasporeda na druge poslove;
- uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad;
- promjena procesa rada i
- ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Član 27

Društvo je dužno da doneše Program o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih, a po potrebi mijenja ili obnavlja njegovu sadržinu u zavisnosti od uvođenja novih procesa rada, novih tehnologija i sredstava za rad i Akta o procjenom rizika na radnom mjestu.

Društvo je dužno da zaposlenog, u toku osposobljavanja za bezbjedan rad, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama za zaštitu na radu, koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Programom o osposobljavanju zaposlenih, Društvo određuje način teorijskog i praktičnog osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih.

Provjeru teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih Društvo obavlja na mjestu rada.

Postupak provjere teorijskog znanja stečenog putem osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih vrši se po pravilu pisanim putem (test), a može i uobičajenim i najprikladnjijim metodama (anketa, usmeni dio i sl.), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu i Programom o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih.

Zaposlenim koji su odgovorili pozitivno na teorijski postavljena pitanja i zadovoljili kriterijume praktične provjere stečenih znanja za konkretno radno mjesto na kojem su raspoređeni izdaje se pisano uvjerenje o osposobljenosti za bezbjedan rad.

Periodične provjere teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih, koji rade na poslovima na kojima je, prema aktu o procjeni rizika, prisutna povećana opasnost od povređivanja ili oštećenja zdravlja, određuje Društvo programom o osposobljavanju iz stava 1 ovog člana.

VII – KORIŠĆENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU

Član 28

Društvo je dužno da zaposlenom obezbijedi sredstva i opremu lične zaštite na radu uz uslove propisane Zakonom.

Društvo je dužno da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva za opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa namjenom i primijenjenim mjerama zaštite na radu.

Član 29

Zaposlenima koji su tokom rada izloženi različitim uticajima štetnih faktora kao posljedica tehničko-tehnološkog procesa i opasnostima pri radu u i van objekata Društva, a u svrhu zaštite njihovog života i zdravlja dodjeljuju se na korišćenje sredstva i oprema lične zaštite na radu, ako se rizici, opasnosti i štetnosti nijesu mogli otkloniti primjenom odgovarajućih preventivnih mjera.

Član 30

Radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se dodjeljuju i koriste sredstva i oprema lične zaštite na radu i ostale odredbe vezane za ovu obavezu Društva i zaposlenih određeni su zakonom, opštim aktima Društva, a izloženi su u posebnom tabelarnom prilogu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 31

Sva sredstva i oprema lične zaštite na radu su svojina Društva i daju se na korišćenje zaposlenima, te se ne smiju prisvajati, otudjivati ili namjerno uništavati od strane zaposlenih i pojedinaca.

Ponašanje suprotno stavu 1 ovog člana predstavlja težu povredu radne dužnosti.

Član 32

Potreba primjene sredstava i opreme lične zaštite na radu na pojedinim radnim mjestima i poslovima utvrđuje se na osnovu prethodne procjene rizika, analiza i naknadnih opažanja izvora opasnosti i emisija štetnosti, u skladu sa važećim propisima i standardima.

Član 33

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjene tehnološkog postupka ili lokacije sredstava za rad koja bitno odstupa od prethodnih parametara zaštite na radu i mogu imati uticaja na vrstu i količinu potrebnih sredstava i opreme lične zaštite na radu, izvršni direktor Društva projektuje potrebu dodatne nabavke i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Član 34

Zaduživanje i razduživanje zaposlenih sa sredstvima i opremom lične zaštite na radu vrši se preko neposrednih rukovodilaca, komercijalne službe, stručne službe ili stručnog lica za poslove zaštite na radu.

Zaposleni prilikom zaduživanja, odnosno razduživanja sredstvom i opremom lične zaštite potpisuje potvrdu – revers o prijemu ili razduženju istog.

Član 35

Neposredni rukovodilac, komercijalna služba, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite na radu izdaje zaposlenom potvrdu – revers iz čl. 34 ovog pravilnika u sljedećim slučajevima:

- kada zaposleni stupa na posao ili mijenja radno mjesto;
- kada zaposleni istroši sredstva i opremu lične zaštite na radu i
- kada zaposleni prekida radni odnos u Društvu.

Član 36

Zabranjeno je iznošenje sredstava i opreme lične zaštite na radu izvan objekata Društva, osim za izvršavanje poslova za potrebe Društva.

Zaposleni mogu iznositi radna odijela radi pranja i čišćenja, uz dozvolu neposrednog rukovodioca.

Član 37

Neposredni rukovodioci su dužni u svom djelokrugu rada da vode brigu o čišćenju određenih sredstava (dezinfekciji) zajedničke zaštite na radu i isto da sprovedu bar jednom u tri mjeseca.

Član 38

Izvršni Direktor Društva kraju svake godine vrši analizu potreba sredstava i opreme lične zaštite na radu za narednu godinu radi usaglašavanja stanja sa potrebama Društva.

Član 39

U skladu sa ovim pravilnikom, nabavljati se mogu samo sredstva i oprema lične zaštite na radu koja posjeduju propisanu dokumentaciju na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijeđene sve mjere zaštite na radu koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Izuzetno, izvršni direktor Društva može odobriti nabavku sredstava i opreme lične zaštite na radu ukoliko se na taj način spriječava opasno stanje na radu ili vrši sprovođenje naloga nadležne inspekcije u skladu sa zakonom.

Član 40

Trebovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu se vrši u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 41

Zaposleni koji su snabdjeveni sredstvima i opremom lične zaštite dužni su da ista koriste i da vode brigu o njima za cijelo vrijeme korišćenja radnog procesa, tj. za cijelo vrijeme dok im prijeti opasnost po život ili zdravlje na radu.

Član 42

Zaposleni kojima su sredstva i oprema lične zaštite na radu data na korišćenje dužni su da se staraju o njima domaćinski kako bi što duže bila pogodna za upotrebu i efikasna za zaštitu na radu.

Član 43

Zaposleni kojem se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi ili bude neprikladno za upotrebu prije isteka roka trajanja zbog nepredviđenih razloga (uništenja, cijepanja), obavljanja dugotrajnih i intenzivnih radova na kojima se sredstvo brže amortizuje, lošeg kvaliteta sredstva i opreme lične zaštite na radu i slično ima pravo da zahtijeva i dobije na korišćenje drugo sredstvo i opremu lične zaštite na radu.

Član 44

Zaposlenom se može izdati na upotrebu novo sredstvo i oprema lične zaštite na radu tek po razduženju rashodovanog, odnosno ranije zaduženog sredstva.

Član 45

Izvršni direktor je dužan da osigura potrebna sredstva i opremu lične zaštite na radu učenicima na praktičnoj nastavi i studentima na praksi, kao i svim drugim licima koja učestvuju u radnim procesima ili su prisutna u procesu rada i radnoj sredini u Društva.

Član 46

Kada se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi na način da se više ne može upotrebljavati ili ako je isteklo vrijeme propisano za njegovu upotrebu, ono se rashoduje.

Rashodovanje sredstava i opreme lične zaštite vrši neposredni rukovodilac, komercijalna služba, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite na radu .

Član 47

Održavanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrše sami zaposleni koji su zaduženi sa tim sredstvima.

Zaposleni su dužni da sredstva i opremu lične zaštite na radu namjenski koriste.

VIII – PRETHODNI I PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA SREDSTAVA RADA, SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU I USLOVA RADNE SREDINE

Član 48

Prethodni i periodični pregledi i ispitivanja objekata, tehnoloških procesa, sredstava rada, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine vrše se u cilju obezbjeđivanja kvaliteta izvedenih radova i rada na propisan način u toku izvođenja procesa rada.

U cilju utvrđivanja primjene propisanih mjer zaštite na radu, Društvo obezbjeđuje vršenje pregleda i ispitivanja objekata, tehnoloških procesa, sredstava rada, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine u skladu sa propisima o zaštiti na radu, standardima i drugim propisima radi utvrđivanja da li je primjenjenim mjerama osiguran bezbjedan rad, uputstvima proizvođača, tehničkim propisima i domaćim standardima.

IX – PRVA POMOĆ, ZAŠTITA OD POŽARA I EVAKUACIJA ZAPOSLENIH

Član 49

Društvo je dužno da odredi mjere za pružanje prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju zaposlenih, u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica.

Za primjenu mjeru iz stava 1 ovog člana mora da se obezbijedi veza sa službama u i van Društva, posebno u oblasti prve pomoći, hitne medicinske pomoći i suzbijanja požara.

Član 50

U slučaju elementarne nepogode, eksplozije, požara ili druge masovne nezgode u pojedinim objektima i postrojenjima Društva, Društvo organizuje i sprovodi mjeru evakuacije i spašavanja zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica.

X – NAČIN PROVJERE ZAPOSLENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Član 51

Provjera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u slučajevima:

- ako je zaposleni u očigledno pijanom stanju ili ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola;
- ekscesnog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanje materijalnih šteta, vrijedanja drugih zaposlenih i drugim sličnim slučajevima;
- kada lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, odnosno neposredni rukovodilac, kao i stručno lice za zaštitu na radu, procijene da treba izvršiti provjeru i
- kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne napažnje povrijedjenog ili drugog lica, kada postoji sumnja u uzročno-posljedičnu vezu sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.

Član 52

Provjeru da li je zaposleni pod uticajem alkohola vrši neposredni rukovodilac i stručno lice za zaštitu na radu, a na zahtjev zaposlenog koji se podvrgava provjeri može da prisustvuje još jedan zaposleni.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.) ili stručnim pregledom zdravstvene ustanove.

O izvršenoj provjeri lica iz stava 1 ovog člana sastavljaju zapisnik i o rezultatima provjere izvještavaju izvršnog direktora Društva.

Zaposleni kod koga se utvrdi prisustvo alkohola ili drugih sredstava zavisnosti ili odbije da se podvrgne provjeri, ne smije započeti rad.

Zaposleni kod koga se utvrdi veći procenat alkohola od procenta dozvoljenog zakonom, čini težu povredu radne obaveze.

XI – EVIDENCIJE

Član 53

Društvo vodi evidencije iz oblasti zaštite na radu utvrđene zakonom i drugim propisima.

Evidencije iz stava 1 ovog člana vode stručna lica za poslove zaštite na radu u zavisnosti od načina organizovanja poslova zaštite na radu ili lica koje odredi izvršni direktor Društva.

XII – OBAVEZE DRUŠTVA PREMA INSPEKCIJI RADA

Član 54

Društvo je dužno da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi inspekciji rada svaku smrtnu povredu na radu, kolektivnu povredu na radu i tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbjednost i zdravlje zaposlenih.

Član 55

Zakonom je regulisan način vođenja evidencije o povredama na radu koje vodi Društvo u posebnoj knjizi u kojoj se vode i ostale evidencije iz oblasti rada.

Prijavu o povredi na radu Društvo izdaje povrijeđenom zaposlenom, odnosno zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog u roku od 24 časa od momenta saznanja za nastalu povredu.

Prijava o povredi na radu popunjava se odnosno izdaje u 4 primjerka i dostavlja u roku od tri dana, fondu zdravstvenog osiguranja kod kojeg zaposleni ostvaruje prava utvrđena propisima o zdravstvenom osiguranju.

Fond zdravstvenog osiguranja iz stava 3 ovog člana zadržava dva primjerka prijave o povredi na radu za svoje potrebe, a ostale primjerke dostavlja Društvu koja jedan primjerak dostavlja zaposlenom, odnosno porodici povrijeđenog zaposlenog.

Član 56

Društvo je dužno da omogući nadležnom inspektoru vršenje inspekcijskog nadzora u svaku dobu za vrijeme rada.

Društvo je dužno da inspektoru rada omogući pregled prostorija i sredstava rada, da mu zaposleni daju potrebna obavještenja i da mu stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora nad primjenom propisa o zaštiti na radu.

Društvo je dužno, da na zahtjev inspektora rada, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti.

Društvo je dužno da sarađuje sa savjetom zaposlenih, odnosno ovlašćenim predstavnikom zaposlenih, blagovremeno odgovara na njihovo mišljenje i zahtjeve, dostavlja izvještaje o uzrocima povreda sa smrtnim i teškim posljedicama, omogući inspekcijski nadzor i prisustvo članova savjeta ili ovlašćenih predstavnika zaposlenih inspekcijskom nadzoru, kada to on zahtijeva.

Član 57

Izvršni direktor Društva je dužan da u roku od tri dana od isteka pojedinačno postavljenih rokova određenih rješenjem za izvršenje mjera, pisano obavijesti inspektora rada da li su naređene mjere izvršene.

Izvršni direktor Društva je dužan da sa investitorom radova zaključi ugovor o organizovanju i sprovećenju mjer zaštite na radu prije početka izvođenja radova i isti obavezno dostavi inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova.

XIII – ZABRANA VRŠENJA POSLOVA, ODNOSNO RADNIH ZADATAKA

Član 58

Izvršni direktor Društva će zabraniti vršenje poslova, odnosno radnih zadataka zaposlenim koji se ne pridržavaju propisanih mjer zaštite na radu, ne koriste sredstva i opremu lične zaštite na radu i ako odbijaju da postupe po uputstvima za bezbjedan rad.

Zbog razloga iz stava 1 ovog člana, zaposleni mogu biti privremeno udaljeni sa mjesta rada dok ovi razlozi traju.

Pravilnik o zaštiti na radu

XIV – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59

Nepoštovanje odredbi ovog Pravilnika od strane zaposlenih predstavlja težu povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 60

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju da važe sva akta kojim se reguliše oblast zaštite na radu i iste treba uskladiti sa istim.

Član 61

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 62

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom njegovog donošenja.

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Vesko Lekić, dipl.ecc.

